

Předmluva

Kniha *Sociální proměny pražských čtvrtí* představuje kolekci textů, které vznikly převážně v rámci pracovního týmu Urbánní a regionální laboratoře a dalších výzkumných skupin na katedře sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Studie prezentované v rámci jednotlivých kapitol představují výsledky výzkumných projektů a studentských závěrečných prací obhájených na katedře. Kniha navazuje na první editovaný sborník s pražskou tematikou vydaný před šesti lety pod názvem *Sociální geografie Pražského městského regionu* (Ouředníček, 2006). Od té doby se podařilo shromáždit další zajímavé studie Prahy, které jsou nyní představeny ve třinácti kapitolách této knihy. Prezentované studie mají několik společných vlastností. Kromě geografické lokalizace – totiž zaměření na Prahu a její okolí – kladou všechny texty důraz na empirickou práci a využití případových studií, ve kterých se uplatňují specifické výzkumné přístupy. Sledování proměn města na úrovni čtvrtí přináší detailní pohled na fungování i současné problémy sociálního a fyzického prostředí vybraných území. Kromě výsledků empirického výzkumu nabízejí texty zasazení řešené problematiky do širšího teoretického rámce i kontextu vývoje ostatních evropských metropolí.

Praha a její okolí slouží v našem výzkumu jako sociální laboratoř, kde se odehrává mnoho prostorových procesů tvořících dynamiku jednotlivých čtvrtí města i metropole jako celku. Město tedy není v této knize vnímáno jako tečka na mapě, jednotka v systému českých nebo evropských měst, ale jako vnitřně diferencovaný organismus se specifickou fyzickou a sociální strukturou, funkcí i životním rytmem jednotlivých čtvrtí. Město je zároveň chápáno jako širší urbanizovaný systém tvořený jádrem a zázemím, které zejména v poslední době stále více přesahuje administrativní vymezení hlavního města Prahy. Zaměření na celý městský/metropolitní region, vymezený denním systémem kontaktů a vazeb, umožňuje postihnout současný vývoj urbánních procesů a problémů nejen ve vnitřních částech města, ale též v zázemí metropole.

Sborník *Sociální proměny pražských čtvrtí* přibližuje současné proměny hlavního města z pohledu sociální geografie a sociologie města. Věříme, že se kniha stane užitečným zdrojem poznatků pro odbornou veřejnost, představitele veřejné správy a studenty i zajímavým a inspirujícím čtením pro všechny, kteří se zajímají o současné dění v našem hlavním městě.

Kniha vznikla v rámci projektu č. P404/10/0523 „Sociální deprivace v městském prostředí: objektivní a subjektivní dimenze“ financovaném Grantovou agenturou České republiky. Editoři děkují Ivaně Přidalové za spolupráci při editaci knihy a recenzentům za cenné postřehy a náměty k jednotlivým kapitolám. Děkujeme rovněž spolupracovníkům z výzkumné skupiny Urbánní a regionální laboratoř za vytvoření příjemného pracovního prostředí.

Martin Ouředníček a Jana Temelová, březen 2012

LITERATURA

OUŘEDNÍČEK, M. (ed.) (2006): Sociální geografie Pražského městského regionu. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Praha.